

SLOVENE

Štev. 295.

POLITIČEN LIST ZA SLOVENSKI NAROD.

Leto XXXII.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2.
(vhod čez dvorišče nad tiskarno).
Z urednikom je mogoče govoriti le od
10.—12. ure popoldne.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma
se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona št. 74.

V Ljubljani, v torek, 27. decembra 1904.

Izhaja vsak dan, izveniša praznike, ob polu 6. uri popoldne. — Velja po pošti prejemati:
za celo leto 26 K, za polovico leta 13 K, za četrt leta 6-50 K, za 1 mesec 2 K 20 h. V upravnistvu
prejemati: slo. leto 30 K, za pol leta 10 K, za četrt leta 5 K, za 1 mesec 1 K 70 h.
Za pošiljanje v Ljubljani na dom je dostavnina 20 h. — Glasuje se vnaprej.

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2.
Vprejema naročila, inserate in reklamacije. —
Inserati se računajo enostopna petstvar (dolžina
70 milimetrov) za enkrat 13 h, za dvakrat 11 h, za trikrat
9 h, za več kot trikrat 8 h.
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvina
30 h. — Pri večkratnem objavljanju primeren popust.
Upraviškega telefona št. 188.

Trgovinske pogodbe.

Že meseca junija so se avstro-ogrski odposlanci dva tedna v Berlinu pogajali z nemško vlado o pogojih in podlagi za novo trgovinsko pogodbo.

Dolga posvetovanja so bila brez vidnega uspeha. Kakor znano, je Nemčija za žito določila minimalno carino, katere z ozirom na vplivno svojo agrarsko stranko ni hotela in ni smela znižati.

Ker pa je za našo državo izvoz živine večjega pomena, nego žita, je bilo opravičeno upanje, da dobimo od Nemčije koncesije glede živine. Nemška vlada pa je tedaj kratkoma izjavila, da tudi v tem vprašanju ne more odnehati. Izgovarja se vedno na živinsko kugo, ki se osobito z ogrsko živino zanaša v Nemčijo. Temu je težko ugovarjati. Kar pa smemo in moramo zahtevati je, da nemška vlada ne zapira meje naši živini, ako kuga poneha.

Tretje preporno vprašanje je carina od lesa. Trgovina z lesom je jako živahna. Nemška vlada pa je za okrogel in obrežan les določila tako različno carino, da je ob meji v severnih deželah malone zatrla vse našo žagarsko industrijo.

Pogajanja so bila torej pretrgana in pričela so se z Italijo. Tu je šlo delo hitreje izpod rok in pogodba z Italijo je gotova stvar. Meseca novembra in začetkom decembra so se zopet pričele obravnave na Dunaju z zastopniki na Dunaju. Podrobnosti niso znane, pač pa dejstvo, da pogajanja niso uspela.

Minoli teden so se avstro-ogrski zastopniki mudili v Berlinu in se vrnili minolo soboto.

Prvi predmet pogajanj je še vedno veterinarska pogodba glede živinskih bolezni. Nemčija pa ima tudi še razne druge zahteve glede industrije. Težkoče so raznotere. Tako hočejo nemški agrarji kolikor mogoče zapreti mejo našim poljskim pridelkom, dočim žele avstrijski, osobito ogrski agrarji čim bolj odprto nemško mejo. Vendar pa je upanje, da se pogodba posreči še ta mesec, gotovo pa po novem letu. Nemška vlada hoče že meseca prosinca drž. zboru predložiti vse trgovinske pogodbe.

Ko je pogodba z Nemčijo gotova, pridejo na vrsto pogodbe s Švico, Rusijo, Belgijo, balkanskimi državami, Španijo in Severno Ameriko. Torej vprašanja, ki so velike važnosti za monarhijo. Ako pa se ozremo na avstrijski in ogrski državni zbor moramo se vprašati: Ali imata že obe vladi zagotovljeno večino? In če je morda v Avstriji § 14. pomočnik v sili, na Ogrskem ga ne poznajo.

Rusko-japonska vojska.

Rusko patrijotično časopisje z ogerčenjem zavrača one elemente v ruskem narodu, ki hočejo z napačno kritiko omajati narodovo zaupanje v samega sebe, in ki pri tem hočejo v kalnem ribariti le zase, podpirani od onih kratkovidnežev, ki hočejo biti posebno "inteligentni". "Mosk. Vedomosti" pravi, da so se taki poizkusi opazili že začetkoma vojske. Nekaj napak se dobi in se je dobilo pri takih prilikah povsodi in tudi na Ruskem. Posebno mnogo nedostat-

kov so pokazali tisti, ki sedaj najbolj kriče — Angleži v burski vojski. Nasprotnik Rusije v tej vojski ni peščica kmetov, ampak Japonska, katero svet v vojaškem oziru priznava za moč prve vrste. Vojsko vodi Japonska, ki ima skoro toliko prebivalstva kakor Nemčija, ki se je deset let pripravljala na vojsko, in ki je dobila pri tem mnogo tuje pomoči, deloma angleške, deloma ameriške. In to vojsko vodi Japonska v pokrajini, ki je ob njenem obližju!

Kaki so bili japonski nameni? Pred vsem vzeti Port Artur, dalje so sanjali, da bodo v dveh mesecih v Harbinu. Rusija je bila prisiljena vse priprave za vojsko izvršiti šele med vojsko in pri tem še računati z možnostjo vojske z Angleške ali Ameriko. In danes? Po izgubi stotisoč mož stoje Japonci še vedno pred portarturskimi utrdbami. Pričenja se že 11 mesec tega neprekinjenega boja. Praznujemo spomin Sevastopola, ki se je vzdržal 11 mesecev, a položaj Sevastopola se ne more primerjati s težavami Port Arturja. Takih uspehov ne more imeti samo junaštvo, ampak teh uspehov je deležen tudi jasni pogled generala Kuropatkina, ki je pokazal najpripravnejše točke za zgradbo utrdb, tu je pohvaliti tudi rusko vojaško organizacijo, ki je ob pravem času preskrbela trdnjavi dovolj topov, streliva, živčevja itd.

Tudi koncentracija ruske mandžurijske armade pri neprestanem oviranju sovražnika, je delo, katero bo zgodovina hvalila. Kuropatkin je moči za odpor pravilno razdelil in Japoncem ni pustil priti preko Sahe. V tem času je Rusija izpremenila tudi Vladivostok v trdnjavo, ki bo morda še bolj nepristopna, kakor Port Artur. Neprestano prihajajo ruske čete na bojišče. Cete so kljub silnim težkočam z vsem dobro preskrbljene, posamezni nedostatkoli se seve pojavijo, a splošno je uredba dobra. To potrjujejo zanesljive osebe, ki prihajajo z bojišča.

Tudi v denarnem oziru je Rusija dobro preskrbljena. Položaj mednarodne politike je za Rusijo ugoden, za kar gre hvala delu ruske vlade.

Japonci so bili mnenja, da bodo meseca junija že v Harbinu, kje pa stoji njihova armada meseca decembra? Japonska je že parkrat določila, kdaj mora Port Artur pasti, a trdnjava je še danes ruska. Kje so sedaj zavzniki Japonske? Kitajska se kljub številnim japonskim proklamacijam noče vmešavati, ker dobro razume, da si Japonska ni priborila nobenega faktičnega uspeha, v denarnem oziru pa Japonska more dobiti le še takih posojil, kakor država, ki je že popolnoma poražena!

Japonska poročila o uspehih pred Port Arturjem.

Japonci zopet javljajo o zavzetju neke postojanke pred Port Arturjem. Če je zopet ne izgube, seve še ni gotovo, gotovo je pa, da bodo še dalje čakali predno dobe vse portarturske utrdb, posebno glavne v roke.

Uradna brzojavka iz Tokia z dne 24. t. m. poroča, da se je nekemu japonskemu oddelku desnega dela japonske oblegovalne armade posrečilo zasesti pri Port Arturju neki grič vzhodno od H. yany Šakao. Rusi so z veliko odločnostjo poizkušali dobiti grič zopet nazaj, a so bili odbiti. Ta grič leži okoli 1 in pol milje daleč od "203 m. griča". Vsled streljanja japonskih topov je nastal v utrdbi Nonskittajangho velik požar.

Neka druga brzojavka iz Tokia poroča: Ruski ujetniki pripovedujejo, da sta ruska generala Kondratenko in Ilman ubita in general Fock ranjen.

Iz Nagasaki prihaja neverjetna vest, da so Rusi predlagali Japoncem, da jim Port Artur prepuste, če dovolijo, da se ruska po-

sadka in ruske ladje (!) vrnejo na Rusko. Japonci so ta predlog odklonili.

Admiral Togo poroča v Tokio, da je večina japonskih ladij odplula izpred Port Arturja.

O "203 m. griču" Japonci nakrat nič ne vedo povedati. To je sumljivo! Morda so ga res izgubili. To bi bil zanje velik udarec, ker so toliko vedeli poročati o njegovi važnosti.

Reuterjev urad poroča iz Tokia 25. t. m.: Od obležne armade poročajo, da so 24. t. m. Japonci zasedli Taliahi-lunter v seruske utrdbepred desnim japonskim krilom.

Boji v Mandžuriji.

"Standard" poroča iz Tekija od 23. t. m.: Rusi ojačujejo neprestano svoje sprednje sraže s svežimi četami. Japonski častniki so mnenja, da so vojaki evropske Rusije manj rabljivi za vojno nego sibirski.

Reuterjev urad poroča 23. t. m. iz Mukdena: Danes se je Rusom posrečilo potisniti ob vojni cesti štiri in pol kilometra proti jugu več oblegovalnih topov, čeravno je japonsko topništvo silno streljalo. Sovražnik je oddal okoli 100 streliv. Povzročena škoda je neznatna. 12 mož je bilo ranjenih. Ker je težko dobiti v Mukdenu živila, so kitajski uradniki odposlali mnogo kitajskih beguncev proti severu.

Dopisnik. "Birž. Vjed." poroča iz Mukdena 24. t. m.: Povsodi vlada mir. V selu Siosi se je prikazala 800 mož broječa hunhuška tolpa. Cete, ki so bile poslane proti nji, so se spustile v boj ter pregnale Hunhuze v beg. Naš oddelek je pri tem zaplenil konje, govedo, prešiče in ovce. Velik del naših čet je sedaj popolnoma zavarovan proti strogim zimam, tako da je sedaj manj bolnikov, ko od začetka.

Kuropatkinova poročila.

Kuropatkin poroča od 23. t. m.: Tudi danes ni bilo poročil o spopadih. Temperatura znaša — 18°. Več oddelkov je danes šlo na poivedovanje proti sovražnim postojankam pri Banjapuci. Eden teh oddelkov si je izsilil uho v selo, drugi je zasedel po boju japonske utrdbepred obilno več sovražnih napadov z velikimi izgubami. Devet Japoncev je bilo vjetih. Naše izgube znašajo 3 častnike in 6 mož mrtvih, trije častniki in 61 mož je pa bilo ranjenih. Dne 21. t. m. je obstreljeval sovražnik našo postojanko pri Sahepu. Dve liditni granati sta zadeli neko poslopje, v katerem so stanovali vojaki; a zadeli nista nikogar. V noči na 22. t. m. se je približala ruska patrolja neopažena selu Kavanda, 2 km vzhodno od Sahepu, ter vrgla v razsvetljena okna nekaterih koč več piroxilinskih patron, katerih eksplozija je alarmirala Japonce. Dne 12. t. m. je vzela ruska patrolja Japoncem 9 voz z municijo. Vreme je bilo danes dopoldne 10 stopinj pod ničlo.

Dne 24. t. m. brzojavlja Kuropatkin: Japonci so pričeli streljati danes jutraj na cesti Sincintin-Kvanjencin na našo stražo pri prelazu Tajpnilin. Straža se je umaknila iz prelaza, a je pričela, ko je dobila pomoč, prodirati ter je zopet zasedla prelaz. Mi smo izgubili okrog 12 mož; japonske izgube so večje.

Ojami v pomoč

Reuterjev urad poroča 26. t. mes. iz Tokia: Delajo se obširne priprave, da se pošljejo Ojami znatne pomožne čete, obstoječe iz pehote in topništva.

Položaj v japonskem taboru.

Ruski listi poročajo iz Mukdena, da Japonci silno trpe vsled epidemij in mraza. Tudi ubeži mnogo vojakov. Iz Mukdena poročajo 20. t. m., da zavzemajo dezertacije že resen značaj. Pred kratkim je pribežal cel japonski konjeniški oddelk k Rusom. Beguni so dejali, da vlada v njihovem ta-

boru skrivnostna bolezen, ki se konča pogostoma s smrtjo.

V Koreji.

"New-York-Herald" poroča iz Söula od 19. t. m.: Japonska garnizija je močno zmanjšana; čete gredo proti severu. Ustje reke Jalu in pristanišče v Činampu sta zamrznjena. Japonci hočejo položiti na otoke lahko železnico preko ledu, da bi mogli prevažati zaloge za mandžursko armado.

"Daily Telegraph" poročajo iz Söula od 23. t. m.: Na severu Koreje so se vršili med Rusi in Japonci ljuti boji, v katerih so zmagali Japonci. Polkovnik, ki zapoveduje v severni Koreji in ki ima svoj glavni stan na severnem bregu Jalu, je bil radi svoje hrabrosti imenovan generalom. Glavni stan japonskega generala se zveže po telefonu s palačo korejskega cesarja.

Mikado Togu.

Tokio, 24. dec. Cesar je poslal admiralu Togu naslednje pismo: Z velikim zadovoljstvom slišimo, da so naše torpedovke svoje nalogo pred Port Arturjem izvršile hrabro in uspešno. Junaške in požrtvovalno izvrševanje dolžnosti vzamemo še posebej na znanje ter izrekamo svoje priznanje za njihovo hrabrost.

Baltiško brodograd.

Algir, 25. dec. Ruski rušilec "Prositelnij" je došel sem iz Tangera.

Mirovna akcija?

"Central News" poroča iz Berolina Mirovno gibanje je napredovalo za en korak. Francoski poslanik v Peterburgu je na potu v Pariz z važnim carjevim pismom. Vsebina pisma kaže, da je car naklonjen posredovanju za mir, seveda pod gotovimi pogoji. Upanje je večje.

Ruska armada v Kirinu.

"Daily Telegraph" poroča: Postavila se bo posebna ruska armada z glavnim stanom v Kirinu, ki bo prodirala proti jugu. Prodirla bo skozi doline Sungari, Hunkian proti izlivu reke Jalu, da pride tako Japoncem za hrbet.

Hullska afera.

Mednarodna komisija, določena, da preišče in razsodi o dogodku med angleškimi "ribiči" in ruskimi baltiškimi brodogradom, se je sešla v četrtek v Parizu. Člani komisije in pridodeljene jim osebe so bili slovesno vzprejeti od predsednika republike. Ker so imeli izvoliti še petega člana komisije, je imela ta prva seja le formalen značaj. Petim članom je izvoljen avstrijski admiral Spaun.

Kakor se čuje, bo tej komisiji pridodeljenih še več vojaških strokovnjakov in policijskih častnikov.

Konstituiranje se bo vršilo v prvem tednu meseca januarja. Razprave bodo trajale najmanj dva meseca, ne ve se pa, bodo-li javne ali tajne. Tudi ni še določeno, da-li bo pripuščten kak zastopnik Japonske.

Važne priče v hullski zadevi.

S francosko ladjo "Paraguay", ki je dne 21. t. m. došla iz Južne Afrike v Bordeaux, so došli tudi štiri ruski pomorski častniki, ki jih je poslal admiral Roždestvenski s posebno misijo v Evropo. To sta ladjiska posebnika Valron in Veselago ter ladjiska praporščaka Selitrenikov in Varcar. Namenjeni so, da prisostvujejo pred hullsko komisijo kot priče. Poročnik Valron je dal dopisniku "Temps" nekaj podatkov. On je sam uravnaval električne metulce, ko je brodograd z angleškimi ribiči, ter je dobro videl tuje torpedovke. Poročnik Valron ima od admiral Roždestvenskega naročilo, da carju poda drugo, bolj natančno poročilo in dokumente.

Kitajci zaplenili tri milijone patron.

Kakor poročajo „Times“ iz Pekina, so 23. t. m. Kitajci zaplenili blizu Pekina pri neki železniški postaji tri milijone patron. Strelivo, ki je bilo skrito v volnenih zabojih, je bilo na vledelih dovedenih iz Kalgana ter naslovljeno na neko rusko tvrdo v Tjencinu. Namenjeno je bilo baje za Port Artur.

Boj za ustavo na Ruskem.

„Napred“ poroča iz Moskve, da so imeli visokošolci tajen shod. Sklenili so, da bodo obsedeli na smrt in tudi umorili velikega kneza Sergija in policijskega načelnika v Moskvi, če se bode s takim nasilstvom izkušalo demonstracije do konca leta zadušiti, kakor so se zadušili zadnji izgredi v Varšavi, Peterburgu in Moskvi. Peterburški „Vladni Vestnik“ poroča, da se je dovolilo zborovalcem deželnih zemstev v Tveru in pa okrognem zborovanju v Novemotorskem, izvoliti predsednika iz njihove srede, kar se je prepovedalo meseca januarja. — „Vessische Ztg.“ poroča, da zahtevajo visokošolci v Peterburgu, Moskvi in Dorpatu, naj se takoj konča vojska z Japonsko in pa skliče zakonodajna zbornica, ki naj bo izvoljena na podlagi splošne volivne pravice. V Dorpatu je izjavilo 17 vseučiliških profesorjev, da se strinjajo z zahtevami zemstev. V Parizu je došlo iz Peterburga poročilo, da se za 27. t. mes. delajo velike priprave v spomin na ustajo dekabristov, ki so hoteli proglasiti za carja po smrti Aleksandra I. velikega kneza Konstantina in uvesti obenem v Rusiji ustavo. V ta namen bodo priredili velike pojedine po vseh večjih krajih. V Moskvi je že naznanilo 6000 oseb, da se udeležijo slavnosti. Policija dela obširne priprave, da bo vzdržala ta dan red.

Iz Peterburga poročajo, da bo car v kratkem izdal velevažen ukaz, v katerem bo izjavil, da ima glede ustave pravico določati le car in nikdo drugi. Car hoče svojemu nasledniku izročiti vladarski prestol v onem stanu, v katerem ga je zasedel. Ukaz bo pa tudi obsegal povelje o izpremembi ustave. Finančni minister bo moral skrbeti, da se uvede obligatorni ljudskošolski pouk. Minister za notranje stvari bo pa moral storiti pripravljalna dela, da dobe kmetje meščanske pravice.

Povodom 40letnice preosnove pravosodja se je zbral 23. t. m. v Moskvi približno 200 odvetnikov. Več govornikov je naglašalo naj se izvrše izpremembe, da bo mogoče sodiščem redno poslovati. Sprejeli so sledečo resolucijo: Izvršiti se morajo radikalne preosnove v splošni državni upravi in ljudsko zastopstvo, da bo zagotovljeno normalno pravosodje. Odvetnik Prševalski se je ponudil, da obvesti pravosodnega in ministra za notranje stvari o tem sklepu. Moskovski privatni docenti in nekaj vseučiliških profesorjev je 25. t. m. vložilo na moskovski vseučiliški senat protest zaradi nasilstev, ki so se izvršila 19. t. mes. nad vseučilišniki. Vseučiliški senat je sklenil soglasno, uvesti preiskavo o vzrokih, ki so povzročili dijaške nemire. Velik del privatnih docentov je pa stavil predlog, naj se preiščejo tudi vzroki, ki so povzročili dijaške nemire in motili redni pouk. Voditelji so izjavili, da je potrebna avtonomija vseučilišč, ki pa le moge, če se izpremeni državljanski red na Ruskem. Moskovskemu mestnemu glavarju knezu Galicinu je vročilo 25. t. m. 70 mestnih zastopnikov adreso, v kateri se mu zahvaljujejo za stališče, katero je zavzel pri seji dne 13. decembra. Knez Galicin je izjavil, da upa na podporo mestnega sveta. V mestnem svetu bo vedno zastopal koristi ruskega meščanstva.

V Radomu so 24. t. mes. priredili po končani katoliški službi božji delavci na glavni cesti sprevod. Na čelu sprevoda so nosili rdečo zastavo in peli prekucijske pesmi. Vojaške patrulje, ki so hotele razkropiti izgrede, so sprejeli s strelom. Poveljnika 26. pešpolka so ustrelili in ranili enega orožnika. Tudi en izgredek je bil ustreljen. Sedaj se v Radomu vrši mobilizacija.

Bolgarsko brodograd.

Iz Sofije javljajo, da je v proračunu vojnega ministrstva za leto 1905. tudi postavka 18.000 kron za mesto admirala bolgarskega brodograd, ki se ima ustanoviti.

Grofica Montignoso.

Med draždanskim dvorom in grofico Montignoso se je baje doseglo naslednje sporazumljenje: Grofica se zaveže, da opusti vse nasilne poskuse zopet videti svoje otroke, draždanski dvor zato smatra zadnji poskus, kakor bi se ne bil zgodil. Radi tega se ji tudi ne odtegnejo sedanji dohodki. Draždanski dvor se zaveže, da bo grofica v kratkem, morda poleti lahko videla svoje otroke.

V Solnogradu je bil družinski svet toškanskega dvora. Nadvojvoda Jožef Ferdinand je prevzel nalogo, da se dogovori s svojo sestro.

O grofici nem zadržnim posetu Draždan se poroča, da je prebivalstvo hotelo izpreči

njen voz ter jo v triumfalnem sprevodu voziti po Draždanih. Policija je le s težavo odbila naval občinstva.

Položaj na Ogrskem.

Grof Tisza ni proučil načrta, kojega je izdelala opozicija za izpremembo zborničnega poslovnika, a je bil natančno o njem poučen po grofu Juliju Andrassyju. Ker bi pa po tem načrtu ne bil razširjen predsednikov delokrog, ker nadalje ne določa, v kolikem času naj zbornica reši proračun, in ni izključena tehnična obstrukcija, je izjavil Tisza, da je načrt opozicije nezadosten. Izvrševalni odbor združene opozicije je dne 24. t. m. sklenil izdati oklic na ljudstvo. Opozicija pozivlja na boj proti vladi.

Odpoklicanje lovecev iz Galicije.

„Neue Fr. Presse“ poroča, da bo več lovskih bataljonov prestavljenih iz Galicije. Ta korak je sličen razoroževanju. Ko so bile l. 1888. razmere med našo državo in Rusijo jako napete, je vojna uprava poslala v Galicijo štiri divizije konjenišva, da v slučaju vojske zadržujejo sovražnika, dokler se ne izvrši mobilizacija. Obenem so pa bili pridržani konjeniški diviziji v Lvovu trije, v Jaroslavu in Krakovu dva in v Stanislavu en lovski bataljon. Lovci bodo sedaj odpoklicani, ker so se razmere med našo državo in Rusijo zboljšale.

Pruski naučni minister proti gibanju „Proč od Rima“.

Pruski naučni minister je prepovedal protestantskim občinskim cerkvenim stareštvom na Pruskem, da ne smejo iz cerkvenih blagajn podpirati gibanja „Proč od Rima“. Zaradi tega ukaza protestantsko časopisje ostro napada prusko vladno, češ, da je kapitulirala pred Rimom.

Zakoniti red na Finskem.

Med člane finskega deželnega zbora so porazdelili poročilo odseka o peticiji na carja, naj se na Finskem zopet uvedejo zakonite razmere. Večina odseka je predlagala, naj se pripusti carju svoboda, da uvede zopet ustavni red na Finskem. Manjšina je pa predlagala, naj zaukaže car predložiti deželni zboru načrt za novo vladno obliko na Finskem. Razveljavi naj se nadalje ukaz z dne 2. aprila 1903 in naj se odpravijo nasilnosti proti posameznim osebam in občinam.

Odstop grškega ministrstva.

Grški ministrski predsednik je kralju naznanil, da odstopi ministrstvo. Kralj se še ni odločil. Prihodnje ministrstvo bo najbrže sestavil Delyannis, priljubljeni voditelj opozicije.

Ministrstvo je odstopilo, ker je bilo poraženo v zbornici.

Razpor med Venecuelo in Zedinjenimi državami.

„New York Sun“ poroča: Venecuelski predsednik Castro je ukazal razpostaviti topove v pristaniščih La Guaira in Puerto Cabello. „New York World“ pa poroča, da bodo Američani poslali bojne brodogradje v Venecuelo, ako Castro v 60 dneh ne izpolni ameriških zahtev. Če to sredstvo ne bo pomagalo, bodo Zedinjene države zasedle carinske urade obrežnih mest, dokler ne bodo uredili prepornih točk.

Irredentovske demonstracije v Benetkah.

V soboto so se demonstracije ponovile. Aretiranih je bilo mnogo oseb. V gledališču Goldoni v Benetkah je prišlo v četrtek zvečer do velike irredentovske demonstracije. Med predstavo so metali z gornje galerije v dvorano na tisoče tribarnih listkov, a občinstvo je pri tem klicalo: „Živela Italija, živio Trst in Trident!“ V eni loži so sedeli gojenci poljedelske akademije. Isti so razobesili narodno zastavo. — Na odru se je zbralo več umetnikov, ki so deklamovali „Saluto italico“ od Carducci-ja. Tu je pa poslegla vmes policija. Hotela je vdreti tudi v ložo akademikov, da bi odstranila zastavo. Akademiki so se pa zabarikadirali ter so nadaljevali svoje vsklike na Trst in Trident, dokler ni policija vlomila vrst ter akademike aretovala. Ker se občinstvo ni hotelo pokoriti policiji, da zapusti dvorano, je policija ukazala ugasniti luč. Počasi se je potem gledališče izpraznilo. — Na Markovem trgu so se demonstracije ponovile, dokler niso karabinjerji in policija izpraznili trga.

Skandal v peterburškem gledališču.

Iz Peterburga poročajo, da je občinstvo v gledališču burno demonstriralo proti knezu Aleksiju. Knez je sedel v loži z neko damo, katere je imela na sebi vse polno lišpa, ki ga je kupil knez. — Občinstvo je klicalo: „Dajte denar nazaj!“ „Diamanti so kupljeni z denarjem za brodogradje!“ Dama in princ sta blesta zapustila gledališče.

Prihodnja španska kraljica.

Listi poročajo, da se bo španski kralj gotovo zaročil z vojvodinjo Marijo Antoineto Meklenburško. Nevesta je bila rojena

v Benetkah 28. majnika 1884 in je dve leti starejša, kakor ženina kralja Alfonza, ki je bil rojen 17. majnika 1886.

V francoski zbornici.

se še vedno ponavlja zadeva v proskribiranih listinah častnikov. Combes se je v zadnji seji pral, da o večini takih listin ni nič vedel. Od manjšine predlagani dnevniki, ki bi bil nezaupnica vlade, je večina zavrgla z 290 proti 274 glasovi. Francoska zbornica bo 29. t. m. odgojena. Dne 10. januarja so zasedanje zopet otvorili.

Pij X. in princesinja Štefanija.

Rim. Zatrjuje se, da ni hotel papež vsprejeti v avdienci princesinje Štefanije, ker se ni hotel s tem zameriti belgijskemu kralju. Vatikan se noče vmešavati v obiteljske prepire.

Syvetonova smrt.

Dne 24. decembra je zaslišaval preiskovalni sodnik Syvetonovo soprogo do poznega večera. Preiskovalni sodnik se je posvetoval z dvema profesorjema o slučaju. Izjavila sta, da je samoumor na način, kakor pripoveduje Syvetonova soproga, izključen. Vsa zadeva je jako zmešana, tako da nihče ne ve, ali je izvršil Syveton samoumor ali pa je bil umorjen.

Predsednik lige domoljubov, Jules Lemaitre, je naznanil preiskovalnemu sodniku, da mu je Syvetonova soproga izročila po soprogi smrti 98.000 frankov, katere je po njeni izpovedi poneveril iz volivnega zaklada. Pri Menardu in pri dr. Thomazu sta bili 26. t. m. hišni preiskavi. V Syvetonovem stanovanju so delali poizkuse s psi in morskimi prešički. Neki član sodnijske komisije je izjavil, da se 26. tega mes. odloči, jeli se je Syveton umoril ali pa je bil umorjen.

Pomnoženje orožnikov.

„Frankf. Ztg.“ poroča: Turška vlada je naznanila avstrijskemu poslaniku, da hoče pomnožiti število tujih orožniških častnikov v Makedoniji, a le avstrijske in ruske častnike. Poslanik je izjavil, da velevlasti ne morejo vzeti na znanje tega odgovora, ker ni zadosten in so velevlasti solidarne v tem vprašanju. Avstro-ogrski in ruski poslanik sta izjavila, da bosta državi poslali proti Turčiji brodogradje, ako se ne uda.

Poroka nemškega prestolonaslednika.

bo pričetkom meseca majnika, ko se povrne princ Adalbert z morskega potovanja. Poročno darilo pruskih mest bo vredno 500.000 mark.

Grški vstaši v Makedoniji.

Iz Sofije poročajo, da je krečanski nadkomisar princ Jurij v Londonu nakupil 10.000 burskih pušk, da se oborožijo grške čete, namenjene za Makedonijo.

Štajerske novice.

Š **Zob za zob** Pod tem naslovom piše „Südt. Presse“, da kot odgovor na znani sklep mariborskega obč. zastopa stvarjajo v raznih večjih krajih na Spod. Štajerskem „narodni krožki“, katerih namen je podpirati samo slovenske trgovce. Tudi na današnjem zaupnem shodu v Mariboru bo o tem govor.

Š **Laški trg**. Odkar se zavedajo Nemci, da naš trg v narodnem oziru napreduje, zlasti odkar je delniška družba prevzela prej Kukečovo pivovarno, se silno trudijo, da ohranijo umetno napravljeno nemško lice Laškega trga. Najboljše sredstvo za to so jim nemški uradniki. Potrudili so se, da je šel prejšnji slovenski sodnik, gosp. sodni svetnik Pfeferer, v pokoj in da je prišel na njegovo mesto Nemec — Marckhl. No, tudi ta ne bo rešil našega nemštva, kajti v našem okraju je začelo pokati nemštvo — prvi korak nazaj je bil storjen v občini Sv. Krištof, ki je ena največjih kmečkih občin na Štajerskem. — To so Slovenci pred par meseci Nemcem za vedno iztrgali. Volilno agitacijo je vodil direktor delniške pivovarne, g. Ed. Kukec. — Želimo, da ne bi bil to prvi in zadnji uspeh.

Š **Konkurs** je razpisan nad premoženjem Arturja Vuscica, bivšega oskrbnika v Radgoni, ki je pobegnil.

Koroške novice.

k **Slov. kat. delavsko društvo v Prevaljah** priredi dne 1. jan. 1905. po blagoslovu običajno božičnico.

k **Janežičovo slavnost** v Glinjah pri Dremlju je priredilo na št. Štefanovo ferijalno akad. društvo „Gorotan“ s sodelovanjem pevskega društva „Drava“.

k **Župnijsko Črnebo** pri Spod. Dravogradu so podelili tamošnjemu provizorju g. J. Zeichen.

k **Umrl** je v Guštanju fužinarski delavec F. Podržan. Padel je pred nekaj časom s kotlja na fužinah. Nato je ležal več časa doma bolan.

k **Socijaldemokratska shoda** sta se vršila ta mesec na Prevaljah in v Guštanju. Na Prevaljah je bilo 16—18 zborovalcev, a v Guštanju pa še manj.

k **V Meži je utonil** delavec Jurij Ivan pri reguliranju.

k **Na Prevaljah** je umrla soproga g. nadučitelja Jurkoviča. Pogreb je bil veličasten.

k **Na Lošah je pogorelo** Pólesnikovo posestvo.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 27. dec.

Osebnosti. Za fin. svetnika v fin. ministerstvu je imenovan g. Rudolf Endlicher. — Pri drž. železnici so pomaknjeni v VI. služ. razred predstojnik kurilnice v Ljubljani g. Viljem Poka pl. Pokafalva, v višji plač. stopinjo VIII. služ. razreda pride žel. komisar na Jesenicah g. Franc Grünwald. V VII. služ. razred so pomaknjeni stav. komisarja pri zgradbi železnice na Jesenicah g. Richard Walda, Valentin Köck, oba extra statum, v VIII. raz. pa stav. adjunkti gg. Oskar Mayer, Viktor Polanz, Maks vitez Klodič, Robert Hackel, vsi extra statum. V IX. služ. raz. prideta žel. asistenta g. Iv. Soklič v Kranju in g. Jožef Šmuc na Jesenicah.

— **Pogreb** gospoda Petra Lenassija, bivšega župana in posestnika na Vrhniki, je bil minolo nedeljo. Velika udeležba je pričala, da je ljudstvo spoštovalo pokojnika in se še spominjalo njegovih zaslug za veliko vrhniško občino. Lenassi je bil mnogo let pravi ljudski župan; zadnjič je bil izvoljen pred 21 leti.

— **Bitka v sveti noči**. V sveti noči se je streglo v neki gostilni devet fantov s Hrušice pri Ljubljani. V par trenutkih je bilo pet fantov ranjenih. Fantje so streljali tudi iz revolverjev. Nevarno ranjena Martina Jeraniča in Jak. Drakslerja so prepegljali v deželno bolnišnico.

— **Umrl** je dne 26. t. mes. v lovski koči pod Dobovcem bivši graščinski logar Alojz iz Parašuh. Do svojega osemdesetega leta je bil vedno v službi, a zadnja leta opešal mu je vid in je moral iti v pokoj. Bil je dobro znan tudi širšim lovskim krogom. N. v m. p!

— **Tržaškimi Slovencem** je že nekaj časa zabranjeno pri pogrebi peti slovenske žalostinke v cerkvah in na ulicah. To ni prav! Dolžnost merodajnih krogov je, da se Slovencem dovolijo pravice, kakor jih zaslužijo kot enakopraven narod, potem bo vedno manj razburjenja.

— **Tržaške bombe pred dunajskimi porotniki**. Radi tržaških bomb obtoženi se bode morali pred dunajskimi porotniki tudi zagovarjati, da so delali na to, naj se Trident s pomočjo Ricciottija Garibaldija loči od Avstrije.

— **Sokolski dom** „nameravajo zgraditi na Jesenicah“.

— **Imenovan** je rudniški oskrbnik g. Jožef Tschernigg v Idriji za višjega rudniškega oskrbnika.

— **V Ameriki ustreljen**. Iz Butte, Mont., se poroča, da je v noči 6. decembra par minut popoldne nek nepoznan ropar na cesti ustrelil našega rojaka Ivana Ferlana, ko je šel slednji z nekim prijateljem proti domu. Ropar je obema ukazal naj dvigneta roke, toda istodobno je tudi streljal in tako pogodil nesrečnega rojaka v vrat. Ferlan je bil na mestu mrtve. Pokojnik je doma iz Poljan pri Škofji Loki in ostavlja v Ameriki soprogo in troje otrok.

— **Jugoslovanska socialna demokracija** bo sedež svojega izvrševalnega odbora in glasila premestila iz Trsta v Ljubljano.

— **Planinske vesti**. Češko-slovenski akad. krožek češke podružnice „Slov. plan. društva“ je sklenil založiti in preskrbeti slovenski „planinski kolek“ ter v prospeh kočev Koritnici prirediti v Pragi ples in subskripcijo. Koča v Koritnici, dolini, ki jo nazivljajo še krasnejšo od Vrata, bo stala na južni strani Mangarta v višini 1500 m. na majhni planoti „pod jarčkom“. — „Planinski Vestnik“ obhaja letos svoje 10letnico.

— **Italijanska sodba**. „Il Solle“ piše o tržaških Slovencih: „Slovenski tržaški krogi dali so lep dokaz demokracije te dni. V koncertni dvorani videli smo stati narod, narod, narod; med gospodi in gospicami s klobuki videli smo sedeti in občudovali priproste ženo z robcem na glavi in v našem srcu bili smo vzradoščeni nad enako veljavnostjo, s katero je bila svečano otvorjena dvorana.“

— **Regnicoli**. Pred tržaškim sodiščem je bilo obsojenih 8 „regnicolov“, ker so prepevali pri Sv. Ivanu anarhističke pesmi, himno Caserio, na mesec ječe. Taki ljudje nam prihajajo iz „belažne“ Italije!

London, 27. dec. Taotoj vŠ angaju je zahteval kaznovanje ruskega mornarja z „Askolda“, ki je ubil Kitajca. Ruski konzul ni odgovoril. Taotoj se je obrnil do zunanjega urada v Pekinu.

Avgust Ultscher, c. kr. dež. blagajnik v. p. naznanja globoko potrt prebitke žalosti pretužno vest, da je Bogu vsega-mogočnemu dopadlo, njegovo nepozabno, iskreno ljubljeno soprogo, gospo

Marijo Ultscher

po dolgoletni, mučni bolezni in po večkratnem prejemu svetih zakramentov za umirajoče, dne 25. decembra t. l. zjutraj odpoklicati v boljše življenje.

Zemski ostanki drage pokojnice so bili že danes, 27. decembra t. l. položeni k večnemu počitku.

Pri tej priliki se izreka najtoplejša zahvala vsem onim, ki so spre-mili drago pokojnico k večnemu počitku in darovali krasne vence.

Ljubljana, 27. decembra 1904.

2146

Sv. maše zadušnice

po pokojnem

Ivanu Škerjancu

se bodo brale v četrtek, 29. t. m. zjutraj od 6. do 8. ure v župni cerkvi pri sv. Petru.

2148

2147

Dr. Karl Schmidinger c. kr. no-tar, javlja v svojem in v imenu svojih otrok in drugih sorodnikov žalostno vest, da je njegova preljubljena so-proga, gospa

Elizabeta Schmidinger
roj. Plankensteiner

v soboto, dne 24. t. m. ob 1/5. uri popoldne, po dolgi mučni bolezni, v 44. letu starosti mirno zaspala.

Pogreb bil je dne 26. decembra ob 1/5. uri popoldne iz mrtvašnice na pokopališču pri sv. Krištofu v Ljubljani

Sv. maše zadušnice se bodo daro-vale v raznih cerkvah.

V Ljubljani meseca dec. 1904.

Prodajalko,

izurjeno v špecerijski stroki,
in

učenca

iz dobre hiše in poštenih starišev,
sprejme takoj

2130 3-3

tvrdka Jos. Jebačin v Ljubljani.

Velik sod ednakega vina, katero je obiskovalcem

vinske pokušnje v deželni vinski kleti

dne 17. decembra t. l., točeno iz

2142 3

soda št. 14

tako prijalo, da so ta sod še isti večer in to edinega v tej kleti izpraznili ki velja torej za najboljšo dolensko kapljico, nabavil se je za

restavrancijo „pri Roži“ v Ljubljani.

To vino toči se tudi pod ceno čez ulico. Istotako Colaričev in Ulmov cviček, metliška Portugalka pristni kraški teran iz Dutovelj pri Sežani, Pekarčan knez Windischgrätzov rizling, Gumpoldskirchner, Vöslavec, renska in mozelska vina v buteljkah, Heidsieck-Monopole, Moët & Chandon in Kleinoschegov šampanjec. — Pri naročbi 5 litrov dostavi se vino franko v hišo.

Trgovci

s špecerijo

v Ljubljani in okolici

so sklenili,

da tudi letos ne bodo razde-ljevali novoletnih daril.

Namesto tega podpisani zne-ski se darujejo zavodu za tu-berkulozne, ki se ima ustanoviti.

Poslovni odbor.

2099 3-2

Najvažnejše za sedanost!

Božična prodaja trgovine z blagom

A. Primožič, Mestni trg, Ljubljana, je otvorjena!

Kompl. obleka v kartonu že od	gld	1.50	naprej
bluza (bombaž, flanela) le	—	44	
1 kos najfin. Aombur. bomb. platna le	—	3.90	
1 tucat žepnih robcev od	—	36	naprej
1 angl. batist, prej gld. 3, sedaj le	—	1.08	
1 krilo iz lodna, lastni izdelek	—	1.95	
1 flanel bluza izgotovljena od	—	68	naprej
1 baržunasta bluza	—	2.36	
1 ženska srajca od	—	36	naprej
5000 kom. brisalk za kozarce in prah, kos	—	07	
2000 metrov dobre flanele, meter	—	17	

Poleg tega vse vrste preprog, baržun, postelj. odej, baržu-nastega blaga, kožuhovalne, posteljne oprave, plaščev za dame in paletotov, perila za gospode, kravate, predpasnikov, posebno blago za damske obleke, po čudovito znižanih cenah. 1010 52-40

1953 12-12

Največja izbera

blaga iz briljantov, kakor uhanov, prstanov, zapestnikov itd., velika zaloga zlatnine, kot zlatih verižic za dame in gospode koljerjev, navskov, zaponk, dalje srebrnine, kakor nastavkov, servisov za čaj, kavo, pivo in vino, posode za namizno orodje, tase, doze za sladkor, posode za sir, kompotiere, skleda za solato, dalje popolne opravne kasete za 6 do 12 oseb.

Proračuni o tem brezplačno. Dalje cerkveni predmeti, kot mašni vrčki, škro-pilniki, kotlički za blagoslovljeno vodo, svetilnice, križi itd.

ADOLF WAGENPFEIL

zlatar in juvelir

Ljubljana

Priporoča svoje veliko zalogo novosti
p. n. občinstvu.

Edino zastopstvo

svetovno-znane Orivit. akcijske družbe. — Blago iz kina-srebra, Bern-dorfske, Cristofle in Würtemberške kovinske tovarne, priznana naj-boljša tvrdka za namizno orodje. — Največja izbera ženitovanjskih, krstnih, Miklavževih in božičnih daril, izvršena najnatančneje.

Ceniki zastoj. — Najnižje cene.

Izbere na zunan se hitro izvršujejo.

Higieniško razpraševanje

stanovanj, tovarniških lo-kalitet i. t. d.

1962 12-11

Vacuum Cleaner

Telefon

Peter Matelič

št. 155.

zavod za snaženje stanovanj

Škofje ulice št. 1.

Preproge, pohištvo

se sprejema
za snaženje in shranjevanje.